

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๓๘๗ คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ Taro Yamane วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน ๒๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕๑ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๐ – ๔๐ ปี จำนวน ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๗ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔๒ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งรับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน ๑๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๒ ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง ๑๕,๐๐๑ – ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๗

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และรายได้ เพื่อนำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t - test แบบข้อมูล ๒ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig. = ๐.๘๙๕) จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๒ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig.=๐.๔๓๖) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig=๐.๙๖๔) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig=๐.๙๓๕) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig=๐.๙๖๖) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาการ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ครั้งนี้ทำให้ทราบถึง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาการ ได้ดังนี้

ปัญหา อุปสรรคของการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า

๑. พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยใช้สติปัญญาในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในการทำงาน

๒. พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่

๓. พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และไม่ค่อยนำมาปรับปรุง / แก้ไข

๔. ผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยมีความเที่ยงธรรมกับพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

๕. ผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยส่งเสริมบุคลากรให้เข้าอบรม ศึกษาต่อเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ

แนวทางพัฒนาการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ้ง อำเภอกลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า

๑. พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้สติปัญญาในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในการทำงาน

๒. พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่

๓. พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และนำมาปรับปรุงแก้ไข

๔. ผู้บังคับบัญชาต้องมีความเที่ยงธรรมกับพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

๕. ผู้บังคับบัญชาต้องส่งเสริมบุคลากรให้เข้าอบรม ศึกษาต่อเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และเพิ่มพูนคุณวุฒิที่สูงขึ้นไป

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ้ง อำเภอกลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมทั้ง ๔ ด้านสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

๕.๒.๑ การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ้ง อำเภอกลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร

การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ้ง อำเภอกลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.574) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

๑. **การรักษาความสัจ** การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ้ง อำเภอกลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.574) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่

ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ด้านองค์กรทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนในด้านภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.42$)^๑ สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารตำบลบ้านฉาง พนักงานเทศบาล และผู้นำชุมชน จำนวน ๖ คน ผลการศึกษาพบว่า ในการบริหารจัดการของเทศบาลบ้านฉางตามหลัก ธรรมาภิบาล ได้จัดทำโครงการตามนโยบายและเทศบัญญัติในด้านต่าง ๆ แต่ยังมีปัญหาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน การทำงานในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ โดยพนักงานส่วนหนึ่งยังคงยึดติดกับระบบงานแบบเก่า ไม่ยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ทางด้านกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารเทศบาล ตำบลบ้านฉาง พบว่าเทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและการกระจายพัฒนาอย่างทั่วถึงไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามานั้นบางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ชุมชน แต่จะเข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง^๒

๒. การรู้จักขมใจตนเอง การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.757) สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุพล ภูษา ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์กรบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่า ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยวอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^๓ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรา วิมลสมบัติ ศึกษาวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์กรบริหารส่วนตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชยประสบความสำเร็จได้ เกิดจากปัจจัย ๓ ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำหรือผู้บริหาร ปัจจัยด้านทีมงานหรือองค์กร และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะร่วมมือร่วมใจพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ในการดำเนินงานของทั้ง ๓ ปัจจัยนั้นมีการนำหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากำหนดเป็นแนวนโยบายในการปฏิบัติ อันได้แก่ หลักนิติธรรม คุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความ

^๑พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^๒ภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา. “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง”, วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๗.

^๓ภาณุพล ภูษา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์กรบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

รับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นอกจากนี้ยังเน้นหนักในเรื่องของความซื่อสัตย์และโปร่งใสในการบริหารองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนนั้นได้ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจการสาธารณะของท้องถิ่นโดยตรง ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยความต้องการของประชาชนสะท้อนถึงการบริหารกิจการสาธารณะในท้องถิ่นว่าเกิดประโยชน์ ต่อประชาชนเพียงใด องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถผูกขาดรวมอำนาจทางการเมืองไว้กับผู้บริหารได้อีกต่อไป หากแต่จำเป็นต้องเปิดกว้างเพื่อให้องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมไปและเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป^๕

๓. ความอดทน การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๙$, S.D. = ๐.๖๙๔) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๙$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ด้านองค์กรทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๙๙$) ส่วนในด้านภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๔๒$)^๕ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา** ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารตำบลบ้านฉาง พนักงานเทศบาล และผู้นำชุมชนจำนวน ๖ คน ผลการศึกษาพบว่า ในการบริหารจัดการของเทศบาลบ้านฉางตามหลักธรรมาภิบาล ได้จัดทำโครงการตามนโยบายและเทศบัญญัติในด้านต่าง ๆ แต่ยังมีปัญหาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานการทำงานในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ โดยพนักงานส่วนหนึ่งยังคงยึดติดกับระบบงานแบบเก่า ไม่ยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ทางด้านกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านฉาง พบว่าเทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและการกระจายพัฒนาอย่างทั่วถึงไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามานั้นบางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ชุมชน แต่จะเข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง^๖

^๕ สุภัตรา วิมลสมบัติ, “ธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” , **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘.

^๕ พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^๖ สุภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา. “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง” , **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๗.

๔. การละความชั่ว การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.804) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภาณุพล ภูษา** ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่า ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^๗ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุภัทรา วิมลสมบัติ** ศึกษาวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไชยประสบความสำเร็จได้ เกิดจากปัจจัย ๓ ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำหรือผู้บริหาร ปัจจัยด้านทีมงานหรือองค์กร และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะร่วมมือร่วมใจพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ในการดำเนินงานของทั้ง ๓ ปัจจัยนั้นมีการนำหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากำหนดเป็นแนวนโยบายในการปฏิบัติ อันได้แก่ หลักนิติธรรม คุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นอกจากนี้ยังเน้นหนักในเรื่องของความซื่อสัตย์และโปร่งใสในการบริหารองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนนั้นได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจการสาธารณะของท้องถิ่นโดยตรง ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยความต้องการของประชาชนสะท้อนถึงการบริหารกิจการสาธารณะในท้องถิ่นว่าเกิดประโยชน์ ต่อประชาชนเพียงใด องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถผูกขาดรวมอำนาจทางการเมืองไว้กับผู้บริหารได้อีกต่อไป หากแต่จำเป็นต้องเปิดกว้าง เพื่อให้องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนรับรู้ความเป็นไปและเข้าไปมีส่วนในการคิดและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป^๘

๕. การเสียสละ การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.874) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระไพศาล จิตตสีโล (สงฆ์ชาติ)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมะนัง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ด้านองค์กรทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.84$) ส่วนในด้าน

^๗ ภาณุพล ภูษา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^๘ สุภัทรา วิมลสมบัติ, “ธรรมาภิบาลกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๕๘.

ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๔๒$) ^๙ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา** ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารตำบลบ้านฉาง พนักงานเทศบาล และผู้นำชุมชน จำนวน ๖ คน ผลการศึกษาพบว่า ในการบริหารจัดการของเทศบาลบ้านฉางตามหลักธรรมาภิบาล ได้จัดทำโครงการตามนโยบายและเทศบัญญัติในด้านต่าง ๆ แต่ยังมีปัญหาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานการทำงานในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ โดยพนักงานส่วนหนึ่งยังคงยึดติดกับระบบงานแบบเก่า ไม่ยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ทางด้านกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านฉาง พบว่าเทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและการกระจายพัฒนาอย่างทั่วถึงไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามานั้นบางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ชุมชน แต่จะเข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง ^{๑๐}

๖. ความมีเมตตา การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๗$, S.D. = ๐.๗๕๒) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภาณุพล ภูเขา** ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่า ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ^{๑๑} สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุภัทรา วิมลสมบัติ** ศึกษาวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชย อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชยประสบความสำเร็จได้ เกิดจากปัจจัย ๓ ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำหรือผู้บริหาร ปัจจัยด้านทีมงานหรือองค์กร และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะร่วมมือร่วมใจพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ในการดำเนินงานของทั้ง ๓ ปัจจัยนั้นมีการนำหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากำหนดเป็นแนวนโยบายในการปฏิบัติ อันได้แก่ หลักนิติธรรม คุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นอกจากนี้ยังเน้นหนักในเรื่องของความซื่อสัตย์และโปร่งใสในการ

^๙ พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๑๐} สุภัทราศ จริยเวชวัฒนา. “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง” , **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๗.

^{๑๑} ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

บริหารองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนนั้นได้ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจการสาธารณะของท้องถิ่นโดยตรง ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยความต้องการของประชาชนสะท้อนถึงการบริหารกิจการสาธารณะในท้องถิ่นว่าเกิดประโยชน์ ต่อประชาชนเพียงใด องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถผูกขาดรวมอำนาจทางการเมืองไว้กับผู้บริหารได้อีกต่อไป หากแต่จำเป็นต้องเปิดกว้างเพื่อให้องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมไปและเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป^{๑๒}

๗. ความสามัคคี การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๕$, S.D. = ๐.๖๘๓) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๙$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ด้านองค์กรทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๙๙$) ส่วนในด้านภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๔๒$)^{๑๓} สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา** ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารตำบลบ้านฉาง พนักงานเทศบาล และผู้นำชุมชน จำนวน ๖ คน ผลการศึกษาพบว่า ในการบริหารจัดการของเทศบาลบ้านฉางตามหลักธรรมาภิบาล ได้จัดทำโครงการตามนโยบายและเทศบัญญัติในด้านต่าง ๆ แต่ยังมีปัญหาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานการทำงานในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ โดยพนักงานส่วนหนึ่งยังคงยึดติดกับระบบงานแบบเก่า ไม่ยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ทางด้านกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านฉาง พบว่าเทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและการกระจายพัฒนาอย่างทั่วถึงไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามานั้นบางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ชุมชน แต่จะเข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง^{๑๔}

๘. ความสุจริต การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

^{๑๒} สุภัตรา วิมลสมบัติ, “ธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘.

^{๑๓} พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๑๔} สุภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา. “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง”, **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๗.

($\bar{X} = ๓.๑๙$, S.D. = ๐.๘๒๑) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภาณุพล ภูเขา** ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่า ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^{๑๕} สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุภัทรา วิมลสมบัติ** ศึกษาวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไชย อำเภอยะรัง จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไชยประสบความสำเร็จได้ เกิดจากปัจจัย ๓ ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำหรือผู้บริหาร ปัจจัยด้านทีมงานหรือองค์กร และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะร่วมมือร่วมใจพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ในการดำเนินงานของทั้ง ๓ ปัจจัยนั้นมีการนำหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากำหนดเป็นแนวนโยบายในการปฏิบัติ อันได้แก่ หลักนิติธรรม คุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นอกจากนี้ยังเน้นหนักในเรื่องของความซื่อสัตย์และโปร่งใสในการบริหารองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนนั้นได้ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจการสาธารณะของท้องถิ่นโดยตรง ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยความต้องการของประชาชนสะท้อนถึงการบริหารกิจการสาธารณะในท้องถิ่นว่าเกิดประโยชน์ ต่อประชาชนเพียงใด องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถผูกขาดรวมอำนาจทางการเมืองไว้กับผู้บริหารได้อีกต่อไป หากแต่จำเป็นต้องเปิดกว้างเพื่อให้องค์กรชุมชนเข้ามามีความรู้ความเข้าใจและเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิดและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป^{๑๖}

๙. ความเที่ยงธรรม การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๑๙$, S.D. = ๐.๙๗๒) สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระไพศาล จิตตสโร (สง่าชาติ)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๙$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ด้านองค์กรทางศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๙๙$)

^{๑๕} ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^{๑๖} สุภัทรา วิมลสมบัติ, “ธรรมาภิบาลกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะไชย อำเภอยะรัง จังหวัดนครสวรรค์” , **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๕๘.

ส่วนในด้านภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = ๓.๔๒$)^{๑๗} สอดคล้องกับงานวิจัยของ**ภัทรมาศ จริยเวชช์ วัฒนา** ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารตำบลบ้านฉาง พนักงานเทศบาล และผู้นำชุมชน จำนวน ๖ คน ผลการศึกษาพบว่า ในการบริหารจัดการของเทศบาลบ้านฉางตามหลักธรรมาภิบาล ได้จัดทำโครงการตามนโยบายและเทศบัญญัติในด้านต่าง ๆ แต่ยังมีปัญหาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานการทำงานในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ โดยพนักงานส่วนหนึ่งยังคงยึดติดกับระบบงานแบบเก่า ไม่ยอมรับระเบียบกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ทางด้านกระบวนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารเทศบาลตำบลบ้านฉาง พบว่าเทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและการกระจายพัฒนาอย่างทั่วถึงไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามานั้นบางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ชุมชน แต่จะเข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง^{๑๘}

๑๐. การส่งเสริมคนดี การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๔$, S.D. = ๐.๖๙๗) สอดคล้องกับงานวิจัยของ**ภาณุพล ภูษา** ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่า ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยวอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^{๑๙} สอดคล้องกับงานวิจัยของ**สุภัทรา วิมลสมบัติ** ศึกษาวิจัยเรื่อง “ธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชยประสบความสำเร็จได้ เกิดจากปัจจัย ๓ ประการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้นำหรือผู้บริหาร ปัจจัยด้านทีมงานหรือองค์กร และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะร่วมมือร่วมใจพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ในการดำเนินงานของทั้ง ๓ ปัจจัยนั้นมีการนำหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มากำหนดเป็นแนวนโยบายในการปฏิบัติ อันได้แก่ หลักนิติธรรม คุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม

^{๑๗} พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๑๘} ภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา. “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง” , **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๗.

^{๑๙} ภาณุพล ภูษา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” , **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นอกจากนี้ยังเน้นหนักในเรื่องของความซื่อสัตย์และโปร่งใสในการบริหารองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนนั้นได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินกิจการสาธารณะของท้องถิ่นโดยตรง ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยความต้องการของประชาชนสะท้อนถึงการบริหารกิจการสาธารณะในท้องถิ่นว่าเกิดประโยชน์ ต่อประชาชนเพียงใด องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถผูกขาดรวมอำนาจทางการเมืองไว้กับผู้บริหารได้อีกต่อไป หากแต่จำเป็นต้องเปิดกว้าง เพื่อให้องค์กรชุมชนเข้ามารับรู้ความเป็นไปและเข้าไปมีส่วนในการคิดและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป^{๒๐}

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการทดสอบสมมติฐาน การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และรายได้ เพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig. = ๐.๘๙๕) จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของพระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า เพศ, รายได้ของครอบครัว, ขนาดของครอบครัว, และเกรดเฉลี่ยสะสม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ (t = -.๓๐๐, Sig = ๐.๗๖๕) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ คือ ทางด้านองค์กรทางศาสนา (t = -๒.๑๔๓, Sig = ๐.๐๓๓) ส่วนนอกจากนั้น พบว่า ด้านครอบครัว, ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม, และด้านภาครัฐไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๒๑} สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุพล ภูเขา ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัด

^{๒๐} สุภัตรา วิมลสมบัติ, “ธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเกยไชย อำเภอยะรัง จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘.

^{๒๑} พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

สมุทรปราการการเปรียบเทียบทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศอายุอาชีพต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .๐๕^{๒๒}

สมมติฐานที่ ๒ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig=0.436$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า เพศ,รายได้ของครอบครัว,ขนาดของครอบครัว, และเกรดเฉลี่ยสะสม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ ($t = -1.300$, $Sig = 0.195$) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ คือ ทางด้านองค์กรทางศาสนา ($t = -1.143$, $Sig = 0.253$) ส่วนนอกจากนั้น พบว่า ด้านครอบครัว, ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม, และด้านภาครัฐไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๒๓} สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุพล ภูเขา ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการการเปรียบเทียบทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศอายุอาชีพต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาง

^{๒๒} ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร), (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^{๒๓} พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

เพียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .๐๕^{๒๔}

สมมติฐานที่ ๓ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้ คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($\text{Sig}=0.964$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้อง กับงานวิจัยของ**พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมี คุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า เพศ,รายได้ของครอบครัว,ขนาด ของครอบครัว, และเกรดเฉลี่ยสะสม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมี คุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ ($t = -3.000$, $\text{Sig} = 0.005$) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ คือ ทางด้านองค์กรทางศาสนา ($t = -2.143$, $\text{Sig} = 0.033$) ส่วนนอกจากนั้น พบว่า ด้านครอบครัว, ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม, และด้านภาครัฐไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๒๕} สอดคล้องกับงานวิจัยของ**ภาณุพล ภูเขา** ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการการเปรียบเทียบทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาง เพรียงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุอาชีพต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี ระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาง เพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .๐๕^{๒๖}

สมมติฐานที่ ๔ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้ คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($\text{Sig}=0.935$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้อง กับงานวิจัยของ**พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมี

^{๒๔} ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^{๒๕} พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขต อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๒๖} ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

คุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า เพศ,รายได้ของครอบครัว,ขนาดของครอบครัว, และเกรดเฉลี่ยสะสม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ ($t = -.๓๐๐$, $Sig = ๐.๗๖๕$) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ คือ ทางด้านองค์กรทางศาสนา ($t = -๒.๑๔๓$, $Sig = ๐.๐๓๓$) ส่วนนอกจากนั้น พบว่า ด้านครอบครัว, ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม, และด้านภาครัฐไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๒๗} สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุพล ภูเขา ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการการเปรียบเทียบทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศอายุอาชีพต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .๐๕^{๒๘}

สมมติฐานที่ ๕ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig=๐.๙๖๖$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า เพศ,รายได้ของครอบครัว,ขนาดของครอบครัว, และเกรดเฉลี่ยสะสม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕ ($t = -.๓๐๐$, $Sig = ๐.๗๖๕$) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ คือ ทางด้านองค์กรทางศาสนา ($t = -๒.๑๔๓$, $Sig = ๐.๐๓๓$) ส่วนนอกจากนั้น พบว่า ด้านครอบครัว,

^{๒๗} พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๒๘} ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม, และด้านภาครัฐไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๒๙} สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุพล ภูเขา ได้ศึกษาเรื่อง ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการการเปรียบเทียบทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียงอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศอายุอาชีพต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .๐๕^{๓๐}

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

๑. ควรมีการลงพื้นที่จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เพื่อการปฏิบัติงานให้ตรงตามความต้องการของประชาชน และประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบ ถึงการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการ

๒. ควรมีการนำหลักคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาใช้ในการทำงาน และการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

๓. ควรปรับปรุงสวัสดิการ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน แก่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. ควรมุ่งพัฒนาบุคลากรทุกฝ่าย อย่างเป็นองค์รวม ให้ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา ตามหลักคุณธรรมจริยธรรม

^{๒๙} พระไพศาล จิตตสีโล (สง่าชาติ), “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในเขตอำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^{๓๐} ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑. ควรจะมีการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่จัดกิจกรรมทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง
๒. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ถึงภารกิจกรมต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
๓. ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ารับการอบรม และ พัฒนาตนเองตามหลักคุณธรรมจริยธรรมให้มีคุณลักษณะเป็นผู้มีความรู้ทางพุทธธรรมเป็นอย่างดี ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เป็นกัลยาณมิตร

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการให้บริการของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
๒. ควรศึกษาวิจัยความพึงพอใจต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
๓. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักหลักกอิธิบาทธรรมหรือหลักธรรมอื่นๆ เพื่อใช้พัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
๔. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร